

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Γιώργος Αρβανιτίδης
Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης - ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Αθήνα, 16 Φεβρουαρίου 2012

Προς Υπουργούς

-Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων
-Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
-Προστασίας του Πολίτη

ΕΡΩΤΗΣΗ

Θέμα: «Εθισμός στο Διαδίκτυο»

Κύριοι Υπουργοί,

Ο εθισμός στο Διαδίκτυο αποτελεί μια νέα μορφή εξάρτησης, που ανήκει στη κατηγορία των συμπεριφορικών εθισμών και παραπέμπει κυρίως στις περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες το Διαδίκτυο αποκτά μεγαλύτερη σημασία και προτεραιότητα στη ζωή μας από τους φίλους, την οικογένεια και την εργασία μας, κυριαρχεί στην καθημερινότητα μας και αποτελεί ένα στοιχείο της που δεν θέλουμε να αποχωριστούμε. Παρά το γεγονός ότι ο εθισμός στο Διαδίκτυο δεν αποτελεί αναγνωρισμένη ψυχιατρική διαταραχή στα ταξινομικά συστήματα των ψυχικών νόσων, ωστόσο, σύμφωνα με πρόσφατες έρευνες, οι δομικές αλλοιώσεις που υφίσταται ο εγκέφαλος από την εκτεταμένη χρήση δεν διαφέρουν από τις αλλαγές που ταυτοποιούνται σε εθισμένους με το αλκοόλ και τις ναρκωτικές ουσίες.

Έχει παρατηρηθεί ότι η υπερβολική ενασχόληση με το Διαδίκτυο (ηλεκτρονικά παιχνίδια, ηλεκτρονικός τζόγος και κοινωνικά μέσα δικτύωσης, όπως facebook, twitter, κτλ.) συνεπάγεται συχνά τη μη ενασχόληση ή την αδιαφορία για άλλες δραστηριότητες, τη μειωμένη επίδοση στο χώρο εργασίας ή στο σχολείο λόγω των πολλών ωρών που περνάει ο ενήλικας ή ο έφηβος στο Διαδίκτυο και την παραμέληση των κοινωνικών του σχέσεων με αποτέλεσμα να παρατηρείται τάση για απομόνωση ή εσωστρέφεια, που μπορεί να καταλήξει σε κατάθλιψη. Ξένες μελέτες έδειξαν, άλλωστε, ότι τα άτομα που είναι εθισμένα στο διαδίκτυο παρουσιάζουν συννοσηρότητα σε

ποσοστό 60% , δηλαδή, αυξημένη πιθανότητα παράλληλης εμφάνισης άγχους, κατάθλιψης και κατάχρησης ουσιών. Επιπλέον, ο εθισμός στο Διαδίκτυο συνοδεύεται συχνά από συμπτώματα που σχετίζονται με διατροφικές διαταραχές (κακή ή ελλιπή διατροφή), διαταραχές ύπνου και αλλαγή των συνηθειών ύπνου (π.χ. ολονυχτίες μπροστά στον υπολογιστή), μυοσκελετικές παθήσεις (π.χ. σκολίωση), μειωμένη αθλητική δραστηριότητα, ξηρά μάτια, μυωπία, ημικρανίες, παραμέληση σωματικής φροντίδας και προσωπικής υγιεινής.

Η εξάπλωση του φαινομένου είναι παγκόσμια και αφορά όλες τις ηλικιακές και τις κοινωνικές ομάδες. Επί του παρόντος, εκτιμάται ότι περίπου 9 εκατομμύρια Αμερικανοί και δέκα εκατομμύρια Κινέζοι πολίτες μπορούν να χαρακτηριστούν ως εθισμένοι στο Διαδίκτυο, με επιπτώσεις στις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις, που περιλαμβάνουν απώλεια ελέγχου των παρορμήσεων, έντονη επιθυμία για απόσυρση, κοινωνική απομόνωση, συζυγικά προβλήματα, ακαδημαϊκές αποτυχίες και οικονομικά χρέη. Επιπλέον, σημειώνεται ότι από όλα τα είδη συμπεριφορικού εθισμού, το Διαδίκτυο ξεχωρίζει λόγω των επιπτώσεων που ενδέχεται να επιφέρει σε εκατομμύρια χρήστες στο μέλλον, καθώς η πρόσβαση σε αυτό αυξάνεται σε παγκόσμιο επίπεδο.

Στην Ελλάδα πρόσφατες μελέτες κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου και καταδεικνύουν ότι θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για την αντιμετώπιση του φαινομένου το συντομότερο δυνατό. Σύμφωνα με πληροφορίες του Ερευνητικού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου Ψυχικής Υγείας, ένας στους τέσσερις εφήβους (24,3%) ασχολείται για τουλάχιστον 3 ώρες την ημέρα τις καθημερινές με τον υπολογιστή και το Διαδίκτυο, ενώ το ποσοστό αυτό σχεδόν διπλασιάζεται τα Σαββατοκύριακα (41%). Ο αριθμός αυτός έχει τετραπλασιαστεί μέσα σε 4 χρόνια. Ταυτόχρονα, το 47,8% των εφήβων, κυρίως τα αγόρια και οι μαθητές ηλικίας 13 και 15 ετών, παίζουν ηλεκτρονικά παιχνίδια από μισή έως και 2 ώρες τις καθημερινές και το ποσοστό αυτό διπλασιάζεται τα Σαββατοκύριακα. Επιπρόσθετα, το 5,5% του συνόλου των εφήβων και κυρίως τα αγόρια, αναφέρουν συμπτώματα εξάρτησης από τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, την ώρα που σχεδόν ένας στους έξι 15χρονους (15,5%) φέρεται να εμφανίζει συμπεριφορές εξάρτησης από τη χρήση του Διαδικτύου.

-Έχοντας υπόψη τις ανησυχητικές τάσεις που τείνει να λάβει το φαινόμενο στην Ελλάδα, καθώς και το γεγονός ότι η εικονική πραγματικότητα τείνει να αντικαταστήσει τη ζωή πολλών Ελλήνων χρηστών με συνέπειες για τη σχολική, ακαδημαϊκή, επαγγελματική, συζυγική, προσωπική ή κοινωνική ζωή και την υγεία τους,

-Έχοντας υπόψη ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα το συντομότερο δυνατό προτού το πρόβλημα λάβει ανεξέλεγκτες διαστάσεις,

-Έχοντας υπόψη, από την άλλη, ότι το Διαδίκτυο αποτελεί ένα χρήσιμο εργαλείο και ότι μπορεί να προσφέρει ουσιαστικά οφέλη και δυνατότητες στους νέους ανθρώπους, καθώς και ότι είναι ζήτημα ζωτικής σημασίας να διασφαλιστεί η εποικοδομητική χρήση του σε ένα πλαίσιο υγιούς σωματικής και ψυχοκοινωνικής ανάπτυξης,

-Έχοντας υπόψη ότι το πρόβλημα του εθισμού των εφήβων στο Διαδίκτυο οξύνεται από την ελλιπή γνώση και ενημέρωση των χρηστών, των γονέων και των εκπαιδευτικών,

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Σε ποιες ενέργειες προτίθενται να προβούν τα αρμόδια Υπουργεία για την αντιμετώπιση του προβλήματος του εθισμού των χρηστών στο Διαδίκτυο;
2. Συγκεκριμένα, τι είδους στοιχεία ή εκτιμήσεις διαθέτουν για το ποσοστό των Ελλήνων, ενηλίκων και ανηλίκων, εφήβων και παιδιών, που παρουσιάζουν εθισμό στο Διαδίκτυο;
3. Τι είδους στοιχεία διαθέτει το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για τον αριθμό των ατόμων που έχουν ενταχθεί σε πρόγραμμα απεξάρτησης από το Διαδίκτυο; Υπάρχουν, ειδικότερα, στοιχεία για τον αριθμό εφήβων και παιδιών που έχουν νοσηλευτεί προκειμένου να απεξαρτηθούν από το Διαδίκτυο;
4. Τι είδους στοιχεία έχει στη διάθεσή του το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και η Υπηρεσία Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος σχετικά με αυτό το πολύ σημαντικό ζήτημα, έχοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με δημοσιεύματα, έχουν καταγραφεί ακόμη και υποθέσεις απόπειρας αυτοκτονίας νέων που συνδέονται με τη χρήση κοινωνικών δικτύων; Πόσα περιστατικά εξάρτησης από το Διαδίκτυο καταγράφονται; Με ποιον τρόπο μπορεί να παρέμβει η αρμόδια Υπηρεσία προκειμένου να εντοπίσει και να προλάβει ακραία περιστατικά εξαρτημένων ατόμων;
5. Προτίθεται το αρμόδιο Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων να εντάξει στο μάθημα της Πληροφορικής σχετικά ενημερωτικά μαθήματα για τα παιδιά και τους εφήβους; Προτίθεται να διοργανώσει ειδικά σεμινάρια με την παρουσία ειδικών (ψυχιάτρων, κοινωνιολόγων, κοινωνικών λειτουργών, παιδοψυχολόγων) προκειμένου να ενημερώσει τους νέους για τους σχετικούς κινδύνους από τον εθισμό στο Διαδίκτυο;
6. Προτίθεται το αρμόδιο Υπουργείο Παιδείας να διοργανώσει εκπαιδευτικά σεμινάρια για δασκάλους και καθηγητές με θέμα τον εθισμό των νέων στο Διαδίκτυο;
7. Προτίθενται τα αρμόδια Υπουργεία να πραγματοποιήσουν ενημερωτική εκστρατεία για την πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση των Ελλήνων όσον αφορά το εν λόγω φαινόμενο;

Ο ερωτών Βουλευτής
Γιώργος Αρβανιτίδης